

INFORMAČNÍ LIST PROJEKTU

INVESTICE A TVORBA CEN V PODNICÍCH VODOVODŮ A KANALIZACÍ

PRODUKTY A AKTIVITY

DRP, PODNIKY VAK A JEJICH INVESTICE, PROVOZNÍ NÁKLADY A CENY

Omezení biologického znečištění a toxických látek v povodí Dunaje, které pochází z městských odpadních vod, je hlavním cílem aktivity Danube Regional Project (DRP) jehož nositelem je UNDP-GEF. Logickým nástrojem ke snížení znečištění je schopnost obecních samospráv a krajů poskytovat a finančně zabezpečovat spolehlivé služby spojené s provozováním vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. K dosažení těchto cílů bylo v rámci DRP vyvinuto množství produktů a byla realizována řada aktivit, které jsou nyní k dispozici všem klíčovým aktérům v jednotlivých zemích v povodí Dunaje.

PRO KOHO JSOU PRODUKTY DRP PŘÍNOSEM?

Jste odpovědní za odhad dopadů nových investic (do vodovodů, kanalizací, ČOV) na hospodaření podniků VaK v povodí Dunaje? Nebo musíte učinit rozhodnutí, zda by se takové investice vůbec měly realizovat? Nebo jste odpovědní za vytvoření nebo implementaci postupů souvisejících s omezením znečištění vodních toků městskými odpadními vodami v povodí Dunaje na celostátní nebo lokální úrovni? Těm, kteří si na tyto otázky odpoví „ano“, jsme schopni pomoci. Jedná se především o:

- > management podniků VaK,
- > zástupce státní správy, kteří jsou odpovědní za tvorbu nebo implementaci legislativy související se snížením znečištění vod obcemi,
- > odpovědné osoby na úrovni obcí,
- > nevládní organizace zaměřené na ochranu životního prostředí, především na znečištění vody.

JAKÉ PRODUKTY A VÝSTUPY AKTIVIT JSOU K DISPOZICI?

1. STUDIE

Studie 1: Hodnocení a návrh cen vodného a stočného a poplatků za vypouštění odpadních vod v povodí Dunaje. Díl 1: Obecný přehled problematiky a shrnutí reformních návrhů (Assessment and

Development of Municipal Water and Wastewater Tariffs and Effluent Charges in the Danube River Basin: Volume 1: An Overview of Tariff and Effluent Charge Reform Issues and Proposals).

Obsah: Studie je komplexním přehledem o stavu zdrojů pitné vody a nakládání s městskými odpadními vodami v sedmi zemích v povodí Dunaje: v Bosně a Hercegovině, Bulharsku, Chorvatsku, České republice, Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku. Studie shrnuje teorii a praxi oceňování služeb souvisejících s dodávkami pitné vody a odkanalizováním. Dále představuje různé možné formy poplatků za vypouštění odpadních vod stejně jako návrhy změn v oblasti účetnictví, financování a řízení podniků VaK. Jedná se o cennou příručku pro tvůrce politiky v tomto sektoru, vedení podniků VaK a místní zastupitele. Uvedené informace mohou být přínosem pro kohokoli, kdo se zajímá o efektivní poskytování veřejných služeb souvisejících s vodou a o náročný úkol podniků VaK dosáhnout snížení negativního vlivu městských odpadních vod na vodní prostředí.

Studie 2: Hodnocení a návrh cen vodného a stočného a poplatků za vypouštění odpadních vod v povodí Dunaje. Díl 2: Specifické problémy jednotlivých zemí a navrhované reformy poplatků a cen (*Assessment and Development of Municipal Water and Wastewater Tariffs and Effluent Charges in the Danube River Basin: Volume 2: Country-Specific Issues and Proposed Tariff and Charge Reforms*).

Obsah: Druhý díl sestává ze tří dokumentů pro každou z výše uvedených zemí (celkem 21 zpráv), které v různé míře podrobně popisují fungování systémů vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. První dokument obsahuje profil dané země a popisuje právní, ekonomický a institucionální rámec sektoru VaK. Obsahuje rovněž základní data o tomto sektoru, o poskytovatelích veřejných služeb, stejně jako klíčové politické otázky a problémy, kterým se bude muset v rámci sektoru VaK věnovat pozornost. Druhý dokument představuje případovou studii pro jeden konkrétní podnik VaK v každé zemi, včetně výsledků počítačového modelu a návrhu konkrétních reforem vztahujících se k danému podniku. Pro zpracování dat byl použit model ASTEC (viz dále). Třetí dokument je pak stručným shrnutím předchozích dvou zpráv a zaměřuje se na klíčové problémy zmíněné v profilech jednotlivých zemí a případové studii.

Všechny studie jsou dostupné na internetových stránkách DRP1:

http://www.undp-drp.org/drp/activities_1-6_-7_tariffs_and_charges.html

2. ASTEC

ASTEC je model ve formátu MS Excel, který dokáže v širších souvislostech zkoumat interakce cen služeb podniků VaK s investičními strategiemi, strukturou nákladů, chováním spotřebitelů a fyzikálními podmínkami. ASTEC byl úspěšně použit v mnoha případech jako nástroj na podporu rozhodování při testování nových podob cen, investičních strategií a jiných změn v podnicích VaK. Produkty vytvořené rámci DRP zahrnují: (1) Model ASTEC, (2) Informační list o modelu ASTEC a (3) Uživatelský manuál pro ASTEC.

3. INFORMAČNÍ LIST SHRNUJÍCÍ NÁVRHY REFOREM

Jedná se o stručný výtah, který poskytuje přehled reforem, jež mohou podniky VaK využít, aby dosáhly vyšší efektivity provozu, snížení nákladů, zlepšení kvality služeb nebo vyšších tržeb. Zavedení těchto reforem může zvýšit schopnost podniku VaK úspěšně zúročit investice do čištění odpadních vod. Každý návrh reformy je doplněn krátkým popisem. Detailní popis návrhů lze nalézt ve Studii 1 (viz výše).

¹ Studie obsahující informace o ČR jsou rovněž k dispozici na: http://www.ireas.cz/cz/vyzkum_a_poradenstvi/vodni_hospodarstvi/params/110.html.

4. SEMINÁŘE K ROZŠÍŘENÍ POVĚDOMÍ A ŠKOLENÍ V JEDNOTLIVÝCH ZEMÍCH

V letech 2004 – 2005 se v jednotlivých zemích konalo několik seminářů a školení. Jejich účelem bylo prodiskutovat návrhy reforem (výstupy národních studií) a zvýšit povědomí o činnostech a produktech projektu DRP, především modelu ASTEC. Akce se konaly v Bosně a Hercegovině, Bulharsku, Chorvatsku, České republice, Maďarsku, Rumunsku, Srbsku a Černé Hoře a na Slovensku. Mezi účastníky seminářů byli zástupci podniků VaK, političtí představitelé i zástupci akademické sféry. Další akce k rozšíření povědomí o aktivitách DRP a školení na národní i mezinárodní úrovni jsou plánovány i v letech 2006 – 2007.

5. PŘÍPADOVÉ STUDIE

Pomocí krátkých případových studií je představena praktická aplikace modelu ASTEC a podle něj připravených reforem ve dvou pilotních oblastech - Karlovac v Chorvatsku a Pitesti v Rumunsku.

6. REPORTÁŽ Z DRUHÉ STRANY

Reportáž obsahuje pohled na problematiku snižování znečištění vody zvýšením úrovně čištění městských odpadních vod v povodí Dunaje očima manažera podniku VaK v Chorvatsku.

7. PUBLIKACE

V národních i mezinárodních periodikách byly publikovány články související s aktivitami DPR a jejich výsledky. Jednalo je např. o:

- > 'Danube Watch', časopis Mezinárodní komise pro ochranu řeky Dunaje (International Commission for the Protection of the Danube River – ICPDR), *Paying the price for clean water.*
- > '7 days', chorvatský týdeník. *Karlovac is the biggest Croatian polluter of the Danube River.*
- > 'Voda za Horata' v Bulharsku. *Danube Regional Project: Water and Wastewater Tariffs and Charges*

8. INTERNETOVÉ STRÁNKY

Veškeré dokumenty a informace o připravovaných aktivitách naleznete v sekci 'Wastewater Tariffs and Charges' na stránkách DRP,

http://www.undp-drp.org/drp/activities_1-6_-7_tariffs_and_charges.html

KONTAKTY

www.icpdr.org

www.undp-drp.org